

Nr 576

Av herr **Isacson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 67, angående anslag till skogshögskolan för budgetåret 1962/63.

(Lika lydande med motion nr 688 i Andra kammaren)

Departementschefen har i sitt förslag anfört att "Beträffande assistentpersonalen vid institutionerna biträder jag, att vid en var av institutionerna för skoglig marklära, skogszoologi med viltvård, skogsföryngring, skogstaxering, skogsteknik och virkeslära en tjänst som förste assistent i lönegrad A 21 ombildas till en tjänst som forskarassistent i Ae 21". (Prop. 67/1962) Departementschefen har samtidigt avvisat högskolestyrelsens förslag om övningsledare men i stället anvisat 50 000 kronor för att möjliggöra anställning av extra personal som biträde vid undervisningen.

I realiteten innebär detta förslag att försteassistent ersatt med forskarassistent respektive institutioner undandras 1 000 timmars tjänstgörings-skyldighet. Detta måste komma att påverka såväl den löpande forskningen som undervisningen vid institutionerna.

Beträffande institutionen för skoglig marklära kommer departementschefens förslag i realiteten att innebära en försvagning därigenom, att institutionen blir av med sin förste assistent med 1 800 timmars tjänstgörings-skyldighet, vilken ersättes med en forskarassistent med 800 timmars tjänstgörings-skyldighet. De av departementschefen anvisade 50 000 kronor som anvisats för övningsledare kan icke, fördelade på samtliga institutioner, kompensera bortfallet av 1 000 assistenttimmar. Under sådana förhållanden kan man fråga sig om icke professorn vid institutionen, vilken har att svara för det största antalet föreläsningstimmar av samtliga professorer vid högskolan, måste få betydligt begränsade möjligheter att bedriva sin forskning inom markläran. Den skogliga markläran är ett ämnesområde av stor betydelse för hela skogsvetenskapen. Gör man en jämförelse mellan undervisnings- och forskningsområde i marklära vid skogshögskolan och vid lantbrukshögskolan får man följande uppställning:

Lantbrukshögskolan

en professur i marklära: marklära

En laboratur: geologi

Skogshögskolan

En professur i skoglig marklära:

- marklära
- hydrologi
- geologi
- jordartslära
- klimatologi
- meteorologi
- kemi i tillämpliga delar

Vid lantbrukshögskolan finnes dessutom:

En professur och en laboratur i hydrologi (agronomisk hydroteknik).

Två professorer och en laboratur i kemi; undervisningen i klimatologi och meteorologi ombesörjes av Uppsala universitet, jordartsläran av professuren i jordbrukslära (numera delad).

1956 års skogshögskolekommitté ifrågasatte om inte institutionen för marklära snarast borde förstärkas med en laboratur. Förslaget sattes dock på framtiden.

Med hänvisning till vad som ovan framförts beträffande markläreinstitutionens uppgifter borde frågan om en sådan laboratur snarast bli föremål för riksdagens beslut.

Inom institutionen finnes inte heller nu något kanslibiträde eller annan personal för skrivgöromål. I propositionen är inte heller något förslag här- om uppfört. Behovet härav torde emellertid vara uppenbart. Det kan inte vara tillfredsställande, att vetenskaplig personal skall använda värdefull tid för rutinmässiga skrivgöromål.

För att belysa vilka arbetsuppgifter som åvilar professorn för skoglig marklära bör följande anföras:

Professorn bedriver följande forskning:

Marklära:

Genom att utnyttja riksskogstaxeringens organisation har en jordmånskartering påbörjats. Alla markdata och analyser bearbetas hålkorts- mässigt. Innevarande år framlägges resultat från Dalarna, Hälsingland och Gästrikland. Om sex år planeras hela vårt land vara karterat. "Riks- arkiv" av jordarter insamlas, vilket icke bara har en skoglig betydelse utan även är av betydelse för malmletning, uranfyndigheter etc.

Jordmänsforskning. Olika trädslags inverkan på marken. Markförstö- ringens betydelse vid olika skogsbruksmetoder.

Markvittringen, sekundär mineralnybildning;

Hydrologi:

Ytavrinningens betydelse. — Vattenbalansen i skogsmarken. — Olika

vattenfraktioners kemiska egenskaper. — Perkolationsförhållanden i skogsmarken;

Klimatologi och meteorologi:

Ståndortsklimatet i olika bestånd. — Tjälförhållanden i "normal skogsmark";

Kemi:

Utarbetande av analysmetodik för karakterisering av olika skogsmarkstyper. — Undersökningar över provtagningsstäthet och provtagningsmetodik i skogsmarken;

Gränsområdet marklära/skogsskötsel:

Markförbättring genom tillförsel av lermineral etc.

Som framgår av ovanstående uppräkningslista är den skogliga markläran inriktad på mycket centrala problem av stor betydelse för den skogsvetenskapliga forskningen över huvud taget. Det bör därför vara en angelägen uppgift för statsmakterna att då skogshögskolan göres till föremål för en upprustning också den skogliga markläran får del av en sådan upprustning.

Med anledning av vad sålunda anförts får jag föreslå,

att riksdagen måtte besluta att inom institutionen för skoglig marklära

a) tills vidare — och i avvaktan på förslag om en laboratur i ämnet — måtte inrättas en 1 000 timmars assistenttjänst utöver de av departementschefen föreslagna tjänsterna inom institutionen,

b) måtte inrättas en tjänst som kontorist.

Stockholm den 13 mars 1962

Birger Isacson